

Székely Hírek

(volt Székely Udvarhely)

A Székelység pártoktól független
politikai újsága

Előfizetési ára: egész évre 50 leu, félévre 25 leu, negyed-
évre 12 leu 50 bani. Egyesszám 1 leu 50 bani.
Hirdetések díjszabás szerint. — Nyilt-tér soronkint 3 leu.

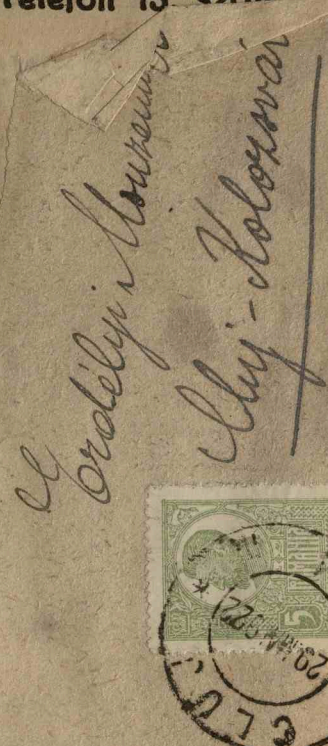
Felelős szerkesztő:

Ébert András.

Kiadja: A lapkiadó-társaság.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Odorheiu (Székelyudvar-
hely) Bulevardul Regele Ferdinand (Mossuth-utca) 31. sz

Megjelen minden vasárnap

Népnevelés.

Egy országra és az egész társadalomra semmi sem lehet fontosabb, mint az, ami nekik az értelmes és jó polgárt adja.

A legrégebb államalapítók és törvényhozók belátták ezt és a nevelésre nagy gondot fordítottak. Több állam már tisztán az ifjuság nevelésén alapult.

A népnevelés ma is egyik legfontosabb ügyünk, mert az plántálja a műveltséget oda, hol leginkább kell. Az embert a baromtól ez különbözteti meg. Ki minél műveltebb, annál kevésbé állat.

A népnevelés nagy- és szent-ügye — sajnos — két táborra osztotta a társadalmat.

Az egyik tábor, mely demokratikusan gondolkodik, belenyugodott abba, hogy a népkisebbségek nyelvét használó állami népiskolák legyenek a tudománynak és műveltségnek melegágyai. Gyermkeiket nem féltik az elrománizálástól, mert az iskola nemzetiséget nem adhat, nem vehet el. Ezt a nevelést a gyermek a szülői háztól kapja. Ha pedig a gyermek anyanyelve mellé elsajátítja az állam nyelvét is, az csak hasznára válik.

A másik tábor konzervatívabb. Rémeiket lát és ügyesen csoportosított hamis jelszavakkal a felekezeti iskolákat akarja mindenáron keresztülhajtani és a legnagyobb önmegadóztatás árán is föntartani.

A népnevelés ügyének ilyen mellékcélokra való felhasználása olyan surlódási felületet alkot társadalmunkban, amely csöppet sem kívánatos.

A felekezeti iskola hiveinek nem kellene olyan merev, intransigens és legtöbbször egyházi célokat szolgáló álláspontra helyezkedniük, hanem tért kellene engedni azon mérsékeltbéknek is, akik a mai lehetetlen helyzetből szeretnék kiragadni a népművelés szent ügyét és hajlandók volnának valami becsületes középutban megállapodni.

Addig, amíg a tulsó tábor-

ban terrorral, megfélemlítéssel dolgoznak és elhallgatattnak minden ellenvéleményt, nem várhatjuk a helyzet tisztázódását.

Minden józanul gondolkodó és jövőbe néző elme sajnálja azonban, hogy ilyen módszerekkel nem előre, hanem hátrafelé megyünk, ami végeredményben kulturánk vesztét fogja okozni.

A községi és közigazgatási tanfolyamokról és közigazgatási vizsgákról.

Irta: Szánthó Károly bikfalvi jegyző.

A magyar imperium alatt ezen intézmény hasznosan bevált s az utóbbi időkben már azon kérdés kezdett megérleledni, hogy a jegyzői tanfolyamok aként alakítsanak, hogy az innen kikerült hallgatók ne csak a jegyzői pályára, hanem gyakorlati képzettségük bizonyos idején túl a vármegyei közigazgatás szervezetében magasabb állásokra is alkalmazhatók lehessenek. Eme kérdés mikénti megoldása érdekében ugva a napi sajtóban, mint szaklapokban számos vélemény nyilvánult meg, amelyek majdnem egyértelműleg helyeselték a tervezet megvalósítását. Azonban a váratlanul bekövetkezett világháború eme tervezet megvalósítását meghiúsította.

1919. évben bekövetkezett a román imperium — a mire az akkori felfordult jogrend, vagyon és életbiztonsági viszonyok között elodáhatatlan szükség volt, de 1921. év közepéig még nem volt idő arra, hogy a jövő jegyzői generáció fejlesztéséről is gondoskodni kell s csak amikor a jegyzői hiány nyilván érezhető szükségének jelenségei tüntek fel, akkor vette észre a román imperium, hogy ezen az álla-

poton segíteni kell. Természetes, hogy a viszonyok mérlegelése nélkül — a régi regátbeli rendszer mintájára — 6 hetes jegyzői kurzusokat állítottak fel Déván, Kolozsvárt és Marosvásárhelyen, ahova önzönszerűleg tódultak az illetékes és nem illetékes alakok, akik 6 heti kiképzés után diplomát és rögvést állást kaptak.

Természetes, hogy a tapasztalati élet teljesen megdöntötte, hogy gyakorlati és elméleti képzettség nélkül schnelezideres jegyzői kvalifikációval a közigazgatás rozoga szekerét nem lehet düllőre juttatni s belátták azt, hogy a falusi jegyzőnek tudás nélküli állapota veszélyezteti a közigazgatás okszerű és helyes menetét s aztán akadt egy értelmes közjogász — a Dr Ilia Onea miniszteri tanácsos személyében — aki a kormányt felvilágosította a tarthatatlan helyzetről s az ő javaslatára állított fel az erdélyiek részére Fogarasban egy modern jegyzői tanfolyam, a melynek jelenleg 265 hallgatója van. A tanfolyam hallgatói — vallás- és nemzeti különbség nélkül, ha szegénységüket kellő módon igazolták — havi 260 leu államsegélyben része-

sülnek. A szorgalmi idő 10 hónap amely idő alatt a következő tananyagot kell tanulniok:

1. Mezőgazdasági közigazgatás. Előadó: Tulbure főszolgabíró.
2. Közjog. Előadó: Crisan Liviu, alispán.
3. Magánjog. Előadó: Dr Pralea Victor.
4. Polgári perrendtartás. Előadó: Dr Ganea járásbíró.
5. Gyámügyi közigazgatás. Előadó: Dr Wolf árvaszéki ülnök.
6. Ipar és kereskedelem. Előadó: Dr Colceanu Octáv árvaszéki ülnök.
7. Községi és vármegyei számvitel. Előadó: Mateico számvevőszéki főnök.
8. Községi és vármegyei közigazgatás és a régi királyságbeli törvények. Előadó: Fráncu vármegyei főjegyző.
9. Pénzügyigazgatás. Előadó: Cinpagra pénzügyigazgató.
10. Anyakönyv. Előadó: Taflau vármegyei II. főjegyző.
11. Büntetőtörvény. Előadó: Dr Ganea.
12. Vallás és közoktatás. Előadó: Dr Colceru.
13. Munkásügy. Előadó: Dr Colceru.
14. Katonaügyi közigazgatás. Előadó: Dr Rohan városi jogtanácsos.
15. Román nyelv. Előadó: Stoicana tanár.

Igazgató: Belle Sándor, aki 20 évig Fogarasvármegye alispánja volt. Az intézet fővezetője és megteremtője Dr Onea Ilia miniszteri tanácsos.

A hallgatók a szünidőkben 50 százalékos vasuti kedvezményt élveznek.

Ezekből láthatjuk, hogy a román kormány vezető embereiben nem hiányzik a közérdek megvalósítása iránti érzék és az is, hogy a kisebbségben levő fajok iránt a legtapintatosabb jóindulattal viselkednek.

Legyünk türelemmel és várjuk be a konsolidáció nagy munkáját s ekkor aggályaink eloszlatása nem lesz okunk kétségbeesni.

Vederemus!

Az egységesítés ünnepe.

Az Ó-naptár szerint május 10-én, az új-naptár szerint pedig május 23-án az ó-királyságnak a kapcsolt részekkel való egysítése emlékűnnepe. d. e. 9 órákor az összes templomokban istentiszteletet tartottak. Ez után a Piactéren ünnepélyes Te Deum volt, mely után *Popa* J. gör. kel. lelkész románul, *Kovács* L. magyarul, *Siegmund* németül magyarázták meg az ünnep jelentőségét. *Dán* alezredes rövid buzdító beszédet tartott a katonasághoz. A Te Deum után *Neamtu* Valér prefektus fogadta a vármegyeház kis termében a különféle küldöttségeket, amelyek hódoló nyilatkozatokat tettek.

Délután 4-kor a székelyudvarhelyi állami tanintézetek a volt reáliskola tornatermében gazdag műsoru nemzeti ünnepélyt rendeztek, amelynek kiemelkedő pontja volt *Halmágyi* S. polg. isk. igazgatónak költői lendülettel tartott ünnepi beszéde.

Este a Bukarest-szálló színháztermében nagyszabású koncert volt, melynek tisztajövedelmét az udvarhelymegyei hadiárvaik javára fordítják. Dr. *Pelcz* karnagy vezetése alatt egy alkalmi dalárda elénekelt a Király Himnust, melyet Dr. *Pelcz* irt át 4 hangnemre. Az alkalmi dalárda fegyelmeztségével, szabatos énekével a concert folyamán 3 ízben gyönyörködtette a hallgatóságot, mely hálásan köszönte meg azt a műelvezetést, melyet a szereplők nyújtottak.

Az ünnepi beszédet *Muntean* Dim. Mitru főügyész tartotta román nyelven. Beszéde akadémikus jellegénél fogva hossza nyúlt és próbára tette a táncolni vágyó fiatalság türelmét. Böven kitért a történelmi

eseményekre, kifejtette, hogy ez a nap egyesített három emlékűnnepe. 1866. május 10 (új-naptár szerint május 23) foglalta el *Hohenzollern Károly* fejedelmi székét, miután *Cuza* előbb lemondott Muntenia és Moldova egyesített fejedelemségéről. 1877. május 10-én véglegesen szabadult fel a román föld 400 éves török uralom alól. 1881. május 10-én koronázzák meg *Károly* királyt és Románia azóta önálló, független királyság. Ezen eseményekhez soraközi a közel múlt története. 1913-ban Dobrudza visszahódítása, 1918. dec. 1-én a gyulafehérvári nemzetgyűlés egyesülést kimondó határozata.

A Filharmonikus Társaság Verdi: II. *Trovatore*-ból és Puccini: *Toscá*-ból adott elő klasszikus szépségű részleteket. Játékuk — mint mindig — a zenei-esztetika magaslatán állott.

Ghiginița 2 ügyesen előadott népdala és *Marginean* érzésteljes szaválata után egy háborus epizódot elevenítettek fel helyi műkedvelők. „Erre nem járnak” volt a darab címe. Bemutatták a határtvédő román katonát vitézségét, hazaszeretetét és az otthonért való aggodalmukat. Úgyesen alakított *Micu* Viktorné urnő, ki román nemzeti ruhában Romániát személyesítette. *Petcu* csendőrfőhadnagy a plevnai rokkant katonát szerepében művésziessé adta vissza az öreg katonát érzelmét. A többiek is (*Coman*, *Crăciunescu*, *Gridan*, *Botco*, *Ghiginița*, *Mihaiu*, *Navrea*) beleélték magukat szerepükbe és ügyesen játszottak.

A koncert után a reggeli órákig tartó táncmulatság volt, mindvégig emelkedett hangulatban.

A hitvallásos magyar tanítószázad tömörülése.

F. hó 2-án megalakult Székelyudvarhelyen az Udvarhelymegyei Tanítóegyesület. E megalakulásról beszámoltunk a „Székely Hírek” olvasóközönségének. Örömmel üdvözlöttük tanítóink tettrekészségét, kik határozati javaslatokban többek között kijelentették, hogy ezen tanítóegyesületi szervezetet be akarják kapcsolni a román tanítók által megalakított Erdélyi Általános Egyesületbe oly célból, hogy megnyerhesék mindazon általános tanügyi és személyi nagy érdeket, amelyeket egy országrészre kiterjedő szövetség sulyának erejével kivívhat.

Az alakuló gyűlés felhívta a többi vármegye tanítószázadát is a hasonló szervezkedésre és az egyöntetű munka megkezdésére.

Nem kellett sokáig várakoznunk. Kisküküllővármegye felekezeti iskoláinak tanítói *Hegyi* Károly református- és *Gvido* Béla unitárius esperesek jelenlétében összegyűltek Dicsőszentmártonban f. hó 17-én és kimondták, hogy:

„A szemeink előtt züllő népkultúra és keresztény erkölcs javítására, megmentésére a legsürgősebb cselekedetre van szükség.

A tanítószázad érzi, hogy egész existenciája is veszélyben van s együtt vesz el a magyar népkultúrával és keresztény erkölcsökkel, melyeknek lélekharangja régóta szól anélkül, hogy segítség bárholonnan is jönne.

E bajok orvoslására szükségesnek tartják egyebek között:

A hitvallásos magyar tanítók országos szövetségének megalakítását. Amennyiben az együttműködés kérdése késleltetné az ügyek tárgyalásának megkezdését, úgy az egyes magyar hitfelekezetek külön-külön alakítsák meg az országos szövetséget. A szövetség még ez év augusztus hónapban gyűlésezzék Marosvásárhelyen.

Ezzel a „hitvallásos” alakulással mélyreható szakadékot idéztek elő a magyar tanítószázad között és megindították a különválási akciót katolikus, református és unitárius tanítók között.

Tudjuk kik állanak ezen újabb mozgalom mögött. Előre megmondhatjuk — hiszen ehhez még jösteméség sem kell — hogy ezzel sem a „züllő népkultúrát” nem fogják felemelni, hanem mégjobban lezül-

lesztik és nem javíthatják, nem mentik meg a „keresztény erkölcsöt” sem, mert ez csak ügyes köpönyeg és üres frázis.

Talán a magyar tannyelvű állami iskolákban annyira le van züllve a népkultúra és a keresztény erkölcs bennük annyira megromlott, hogy föltétlenül szükséges ilyen, »hitvallásos» alakulás? Talán állami tanítóink mind pogányok és hotentották, akiknek együttműködésre följárított jobbukat ilyen módon vissza kellett utasítani?

Álom-e vagy valóság ez az alakulás? A reformáció legforróbb napjaiban vagyunk-e, avagy 1922-ben? (Ez bizony valóság! Szerk.)

Felhívás.

A földművelésügyi miniszternek 1121. sz. alatt közzé tett rendeletére az Agrár-reform törvény sürgős végrehajtására képesítéssel bíró mérnök vállalkozók kerestettek, kik fönti rendeletben körülírt felméréseket térképezéseket és a birtokok felosztására vállalkoznának.

Mindazon mérnök vállalkozók, a kik fönti munkákra vállalkozni ohajtanak a Monitorul Oficialnak 1921. július 9-én megjelent 76. számában 2843. oldalon közöltek tudomásul vétele után jelentkezzenek a segesvári Consilieratul Agricol-nál (Gazdasági Tanácsos) ahol a 6-ik pont értelmében kiállított ajánlatuk alapján, ugyan ezen rendelet 42. pontja értelmében velők szerződést kötnek.

Consilier Agricol
J. JONESCU.

HIREK.

Hét

cigánycsalád hajléktalanná tételét kérték az Agrár bizottságtól a kadicfalvi ut szomszédságában lakók. Az indokok körübelül ezek: döghust esznek, trágár beszédekkel megfertőzik a környék serdülő ifjúsága lelkét, meztelenül járva, sem a közmorálról sem pedig a házasság szentségeiről fogalmuk nincs, veszélyeztetik a vagyon és közbiztonságot.

Sötét Ázsiából ideszakadt résznek tünteti fel a kérvény a kadicfalvi ut rongyos hét viskóját, az ember-évekkel azonosítja azok lakóit.

Lelkem minden jobbérzése feltámadt. Hát lehetséges ez? Lehet a székely anyavárosnak ilyen kultúra nélküli része, vagy csak az embertársától szabadulni akaró ravaszok fantáziájának torzszüleménye az egész. Egy kitalált meséje az ezerégyéjszakának, egy lehetetlenség egy örület . . .

Odamentem, láttam és tapasztaltam!!

Néhány négyzetméternyi füstös szobáskák legtöbbször 10—15 sárgára aszott félmeztelen lakója van, mintmegannyi égbekiáltó vádlója a társadalom és a hatóságok nemtörődömségének.

A szabad tüzhelyen lehetetlen formájú edényben fő valami orrfintorító

szürke lé, mely hivatva van a lükető életet fentartani a sok jobb sorsra érdemesben. A földön szét-szórt szalma, a falhoz támasztva néhány a piszoktól sárgásbarnára fakult párna. Az éjszaka sok lélekzet-vevője elviselhetetlenül füledtette a levegőt. Ugy rémlett előttem, hogy az éj sötét leplének védelme alatt, került az összekötözött lábu tyuk az asztal alá és hogy a sok koravén-arcu gyerek ezt egész természetesen találja.

Láttam megnyult arcu fiatal anyát, ki csecsemőjét állatias dühvel szakítja le száraz emlőjéről és a bölcsőbe vágja. Láttam ezerráncu öregasszonyt, ki rendőrnek nézve, remegve dugdosta előllem piszkos kártyáját, kuruzsló szerszámait.

Láttam egymás hajába csimpaszkodó állatias furiákat, 7—8 éves pipázó gyerekeket, egymásnak trágár szavakat ordító meztelen leánygyermekket.

Szemem előtt összefolyt minden, lábaim ingadozni kezdettek és alig tudtam a kicsődült nyelvöltögetők és ordító pokoli rémek tanyájáról távozni.

Hát mégis igaz? Hát szabad egy városnak ilyen szegényfoltja legyen?

Rázzuk fel a szerencsétleneket öröklött fásult állatiaságukból, kényszerítsük a rendes életre, kötelezzük gyerekeiket az iskolázásra és végül értessük meg velük, hogy az embernek kötelezettségei vannak önmagával és az összességgel szemben. Emberies bánásmóddal értessük meg velük, hogy ők is emberek és úgy kell élniök, hogy azoknak is tekintethessenek.

Mentsük meg a szerencsétleneket, mert hisz embertársaink . . .

(Alsócsernátoni).

— **Marioara hercegnőnek** f. é. június havában Belgrádban tartandó esküvőjére a bácskai magyarság is meghívást kapott, mely 2 taggal képviseltetni fogja magát.

— **Hősök ünnepe.** Székelyudvarhelyen a hősök emlék ünnepét f. hó 25-én tartották meg. A délelőtti órákban a prefektus vezetése alatt a hivatalok és a katonaság a piactéren gyülekeztek, honnan a katolikus temetőbe vonultak fel, hol a hősök sirja felett az ünnepélyes aktus megkezdődött. Az egyházi szertartást *Popa* János végezte, mely után a háziezred egyik tisztje tartott a hősökről beszédet. Végezetül *Pál* István apát-plebános nagyhatású beszéd keretében méltatta a nap jelentőségét, kiemelve, hogy amint a sirban a különféle nemzetiségű katonák együtt pihennek, úgy az életben is összefogva nemzetiségi különbség nélkül egy közös célért össze kell dolgoznunk.

— **Képpiselőválasztás.** Május 28-án és 29-én lesz a sepsiszentgyörgyi kerületben a választás. 4 jelölt küzd a mandátumért. *Sándor* József a Magyar Szövetség jelöltje. *Kovácsnai* Gábor dr. pártonkívüli. *Radu* Ilyés liberális, *Popa* Joan dr. román nemzeti párti.

— **Sáskajárások** pusztitanak Oroszország délkeleti részein. Eddig 14 millió hektár föld termését tették tönkre.

Traján Germán balázsfalvi igazgató hivatalos látogatást tartott május 26-án és 27-én a helybeli római főgimnáziumban. A látogatás alkalmával szerzett tapasztalatait értekezleten közölte a tanári testülettel.

Uj orvos. Cluji tudósítónk értesíti, hogy e hó 20-án Dr. Böhmé Endel Ellát a cluji egyetemen az orvosi gyógytudományok doktorává avatták fel. Örömmel vettük e soron kívüli annál is inkább, mert városunk egészségügyében álló tisztifőorvosának kedves nejeről van szó s így most a két orvos együttesen szolgálhatják embermentési munkájukat.

A székely anyavárosban megindult iskolai akció mélyen érintőn hat a szivekre. Az áldozatos lelkek gárdája napról-napra szaporodik. E hét folyamán Bálint György 100 leut és id. Betegh Pál 500 leut nyújtott fel iskolai célra. A dicséretes szép tettért az egyházközség nevében hálás köszönetét nyilvánítja István apát-plebános. (Beküldték).

Az asszimilációról Jorga ezermondotta: *Az asszimiláció hipokrisz.* Nekünk nem kell asszimiláció, nem akarjuk, hogy a zsidók beolvassanak a román népbe. Csak tartózkodjunk meg népi egyéniségüket és ercsi életüket. Mi egyet kívánunk a zsidóktól, legyenek jó és becsületes román polgárok. Ha asszimilálni akarunk, akkor előbb a parasztjainkat fogjuk asszimilálni az európai kultúrához. Egy egész nép asszimilálásának egyébként nincs meg a természeti lehetősége sem. A kultúra terjedésének fokán előfordulhatott, hogy egy nép nyomtalanul beolvadt másokba. De ma, amikor iskolák könyvek terjesztik a kultúrát, amikor a népek magasabb öntudat-rendelkeznek, ez teljesen lehetetlen. Nem mondom, egyes emberek asszimilálódhatnak, de ez sem törvényszerű erőszakkal, vagy a beolvasszint kimondott céljával, mert ez nem más, mint a egyéb mintha egeret akarnának megenni szépszóval.

Olcsó vasúti jegyek a vidékekre. A CFR vezérigazgatósága elhatározta, hogy június 1-jétől kezdve az ország minden vidékére a dijszabás szerinti árak huszonöt százalékkal alacsonyabb árú menettérti jegyeket bocsát ki.

Modosítják a postatartási díjakat. Értesülésünk szerint a könyvek nyomtatványok tarifáját 50 banira módosítják leszállítani. Tíz kg-ig bezárólag a könyvek szállítási díja 4 lej lesz. Az egyszerű levelek postadíját továbbra szándékoznak felemelni.

Kiáradt a Prut, Bukarestből értesítik, hogy a Prut kiáradt és elöntötte Foksa és Boroskasesti falvakat. A lakosság a hegyekbe menekült. A víz ezer hektár földet öntött el a kár tetemes.

Az italméréseket a pénzügyminiszterium rendelete értelmében a közlekedési díjak alá veszik. Uj engedélyt csakis megindokoltabb esetben adnak ki.

Az Első Székely Sörgyár, mely címmel a volt Haurik-féle Győr utcai sörfőzdét egy vállalkozó megvette kezelés alá, megkezdte a tavaszi szezonban termelt

sőreinek kiadását. Az utóbbi évek alatt különböző tulajdonosok kezén átment és kisé elhanyagolt gyárat az új tulajdonosok jelentős befektetésekkel a mai igényeknek megfelelő színvonalra hozták, a főzésre és maláta-készítésre kiprobált, elsőrangú budapesti szakmunkaerőt alkalmaztak, s mindenesetre érdekes, hogy Székelyudvarhelyen van most már egy kis gyári üzem, amely székely munkásokkal, kizárólag székely nyersanyagból, állít elő egy közszükségleti cikket, s ezáltal a közgazdasági és pénzügyi szempontokról nem is szólva, a sörért kiadott pénzek egy részének ittmarasztása által helyes székely gazdasági funkciót tölt be.

Az építő ipar míg a Székely földön teljesen pang, addig Bukarestben hallatlan mértékben indult meg. Jelenleg 2000 építkezés van folyamatban és 75,000 építkezési engedély iránti kérelmet adtak be a városi tanácshoz. Munkások iránt óriási kereslet nyilvánult meg és mindegyik elhelyezést talált. Szakértők véleménye szerint, ha az építkezések ilyen arányban folynak tovább, a lakásínség ismeretlen fogalom lesz Bukarestben.

Kötelező oltások. Az odorhei-székelyudvarhelyi városi tisztifőorvosi hivatal értesíti a közönséget, hogy a szokásos oltásokat és újraoltásokat e hó 30-án és 31-én délután 2—5 óráig eszközli a város-háza épületében (tanonc-iskola helyiségében). Oltásra kötelezettek azok, akik jövő tanévre iskolakötelesek és a csecsemők, akik 1921—1922. évben születtek.

Milliókat érő kincs. Az Ungvár közelében fekvő leszenőremete község határában egy béres 3 agyagkorsóra bukkant, amely tele volt Hunyady Mátyás és II. Ulászló királyok ezüst és aranypénzeivel.

Fizetési könyvecske a tisztviselőknél. Bukarestből jelentik nekünk, kormánykörök megértéssel fogadták az aradi Pénzügyigazgató azon előterjesztését, hogy a tisztviselőknél a nyugdíjasokhoz hasonló könyvecske adassék ki, melynek esedékes szelvényét az Adóhivatal minden hó 1-én pontosan beváltaná. Ezen üdvös intézkedés mielőbbi végrehajtása igen kívánatos volna, mert az állami alkalmazottak így legalább pontosan hozzájutnának szegényes fizetésükhöz.

Az amerikai kivándorlás korlátozása. Az Egyesült Államok elnöke a bevándorlást korlátozó törvényt ez év június 30-tól 2 évre meghosszabbította.

Postai küldemények címzése. A Posta és Távirida Vezérigazgatósága 69.652—921. sz. rendelete értelmében ez év május hó 1-től kezdve azok a postaküldemények, melyeken a rendeltetési hely románul írva nincs, mint kézbesíthetetlen lesz kezelve.

Az utazók ellenőrzése. A vasúti jegyekkel történt sok visszaélés meggátolása céljából a C. F. R. Vezérigazgatósága elrendelte, hogy a lejárt menetjegyek a jegyfelülvizsgáló közegek által a vonaton összedendő. A jegyet átadni vona-

kodó szigorúan meg lesz büntetve, kivéve az állami tisztviselők kiknek a jegye a hivatalos kiküldetésük igazolása esetén meghagyatik, mivel az az elszámolásuknál bizonyítékul szolgál.

A lakók újabb megterhelése. Az Igazságügyminisztérium által kiadott lakásrendelet végrehajtási utasítása értelmében a lakó a házbéren kívül, viz-, kéményseprési-, szemétfuvarozási díjakat is köteles fizetni.

A Uzup tűzhányó ismét működik. Óriási embertömegek sereglenek Nápoly környékére, hogy gyönyörködjenek e nagyszerű természeti csodában.

Uj petróleumforrások Bukarest mellett. Bukarastól ötven-hatvan kilométerre, olyan helyen, ahol eddig nem is sejtették, petróleum forrásokra akadtak.

A Nagyküküllő áradása folytán Székelyudvarhelyen teljesen tönkrement Székelyhidat, a városi tanács újra építette és a közforgalomnak már átadta.

A tanúk ingyen utazhatnak. A vasutigazgatóság legújabb rendelete értelmében minden bűnügyben tanúként megidéztet egyen a bírósági idéző felmutatása mellett ingyen utazhat a III. osztályban. Az igazolvány 5 napig érvényes az oda és visszautazásra.

Az Esperantó sikere Székelyudvarhelyen. A Bukarest-szálloda zsufolt nagytermében tartotta előadását Dr. Fanta az Esperanto világnyelv rémkönyüségéről s sok-sok hasznáról. Sokan iratkoztak be a város legintelligensebbjei közül a tanfolyamra, melynek bevégeztével szerdán f. hó 31-én este 7-kor a Bukarest-szállóban a tanítványok vizsgázní fognak s a közönségből önként jelentkezőket tanítani fogják, bebizonyítván, hogy nemcsak megtanulták a nyelvet, de annak tanáraivá is váltak. Ez különösen a kétkedőket fogja a nyelv és tanítás helyességéről meggyőzni.

Drágul az öngyújtó. A külföldi gyárak valósággal elárasztják öngyújtókkal Romániát, úgy hogy a monopóliummá tett gyufaipart veszélyeztetik. A kereskedelemügy minisztere a behozatal csökkentése érdekében, az öngyújtók, lámpagyújtók, valamint kovaköveknek 6 Leu egyetemleges vámját tucatonként következő képen emelte fel: 1 tucat öngyújtó után 30 Leu, egy tucat lámpagyújtó után 16 Leu és egy tucat tüzkő után 18-Leu vám szedetik ez év május hó 1-től

A szeszgyártás megrendszabályozása. Egy homályos miniszteri rendelet ez év május, hó elsejével a szeszgyártást egészen be-szüntette. A szeszgyárosok erélyes akciója a rendelet megmáskítására bírta a Pénzügyminisztert, azon megszorítással, hogy csakis a regáltból beszerzett kukoricát szabad szeszre feldolgozni.

Egy körjegyző panasza. Kommentár nélkül közlünk le néhány sort: »A nyomor és elkeseredés napról-napra fokozódik, de az enyhítő balzsamot osztogató nap még mindig késik az éjjeli homályban.

Jönnek azonban ehelyett »vigaszt osztó« rendelkezések: »felfüggesztés terhe alatt«, »fegyelmi eljárást megindítom«, »elmozdítás terhe alatt« »500 leuval fog megbírságotlítani« és erre: »a jegyzők fizetését betiltom«. Amikor havifizetésünk 600—900 leut tesz ki és egyszerre négy havi még mindig az adóhivatalban pihen ahelyett, hogy minket »boldogítana«, fönti frázisokkal dobálózni, a felsőbb hatóság részéről a legmagasabb fokig visszatetsző dolog, ráknézve pedig elszomorító. Tessék először a »kevés« fizetésünket kifizetni és azután bírságotlítani, hisz mi a kötelességünket, mint a multban ugy most is elvégezzük »frázisok« használatával nélkül is.« (Jegyzőink siralmas helyzetére felhívjuk az illetékesek figyelmét. Szerk.)

A székelyudvarhelyi refkollegium ma (vasárnap) délután 3 orakor a kollegiumkertben tartja szokásos tornavizsgáját majálissal egybekötve. A tartalmas műsor után táncmulatság lesz.

Felhívás. Felhívatnak mindazon volt osztrák—magyar alattvalók, kik ma román állampolgárok lettek s akiknek a volt osztrák magyar követségnél Bucarestiben, vagy pedig a Monarchiai volt romániai konzulátusainál letétjeik voltak, melyek most a Weni külügyminiszteriumnál vannak és az Osztrák-Magyar Banknál, hogy ez irányu igényeiket a Külügyminiszteriumnál (Békeszerződések végrehajtó igazgatóságánál) Ministerul Afacerilor Straine Directia pentru executarea Tratatelor Bucaresti jelentsék be, hogy személyazonosságuk megállapíttassék és nevezett betétjeik visszajuttathatók legyenek tulajdonosaiknak. Szabó subprefect. Odorheiu, la 20 Maiu, 1922.

Nyári táncmulatság. Az Odorheiu Polgári Önképző Egylet június 5-én, pünköst másodnapján, a Barkóczy-kerthelyiségben ujonan vásárolt othona javára táncmulatságot rendez. Kedvezőtlen idő esetén június 11-én lesz megtartva.

A legutóbbi esőzések mindenféle veteményeknek használtak. Egyes helyekről (Marosvásárhely, a Mezőség több községe) jégveréseket jelentenek.

A kolera járóány ijjesztő módon terjed Ukrainában. Az orvosok jelentése szerint a betegség oka az éhínség.

30 tagu rablóbandát fogott el a krassószerénymegyei csendőrség.

A fertőző betegségek meg-gátlása országos érdek. Orvosi szakvélemény szerint, a hosszan tartóháború és általában a közerkölcsök meglazulása azt eredményezte, hogy az emberiség mintegy 75 százaléka fertőző nemi beteg. A belügyminiszterium elrendelte, hogy az ilyen valamint bármely más fertőző betegségben szenvedők a közkórházakban az országos betegápolási alap terhére teljesen ingyen gyógykezeltesenek.

Elveszett Györgylőrincz Juliánna szászsebesi lakosnak az oklándi főszolgabíróóság által kiállított cseléd-könyve. A becsületes megtaláló adja be a »Székely Hírek« szerkesztőségbe.

AZUGAI SÖR

ODORHEIU (Székelyudvarhely), Strada Principesa Elisabeta (Bethlen-utca) 24. szám.

udvarhelyvármegyei kizárólagos raktára viszont adók és fogyasztók számára nagyban és kicsinyben bor-, sör-, szesz- és édesített italok nagyraktáraként.

Törvénykezés.

— A nagykadácsi rémes gyilkosság ügyében az Odorheiu törvényszéken f. hó 27-én fejeződött be a főtárgyalás. A főtárgyalás rendén beigazolást nyert, hogy *Elekes Miklós* 50 éves siménfalvi lakos, külváltan élő feleségének lakásába — még a múlt év november havába — egyik éjjel behatolt és az ágyban alvó feleségét és 7 éves fiát revolverrel lelőtte. Öt éves kis fiát pedig súlyosan megsebesítette, aki azután a két halottal összebujva töltötte el az egész éjszakát. A bíróság előremegfontolt két rendbeli gyilkosság büntetében mondotta ki bűnösnek s ezért életfogytiglani fegyházra ítélte. Az ítélet ellen a vádlott fellebbezett.

Ahol székelyek csak laknak, „Székely Hírek“-et olvasnak!

SPORT.

Ma a Hargita II. játszik barátságos mérkőzést Segesváron a segesvári C. F. R. első csapatával. A mérkőzés revanche lesz a multkorai mérkőzésre; melyet akkor itt a Hargita II. nyert meg 3:1 golaránnyal; most azonban tekintve, hogy a csapat idegen talajon először játszik; a C. F. R. győzelme várható.

A Hargita ügybuzgó intézője: *Jeszenszky Dándor* tárgyalásokat folytat a Brassóvia vezetőségével s ha sikerül megállapodásra jutnia, akkor pünkösztör a mindenesetre élvezetesnek ígérkező *Hargita-Brasovia* barátságos mérkőzés fogja szórakoztatni a helybeli sportközönséget.

Kérjük a svéd-tornász csapatot, hogy ezentul lehetőleg pontosan jelenjenek meg a hétfő és csütörtök esti gyakorló órákon; hasonlólag a szertornászok is kedd, csütörtök és szombat este. Előzetes figyelmeztetés mindig hirdetőtáblán olvasható.

Kérelem

mindazokhoz az iparostársaimhoz, akik a pénteki csikszeredai vásáron jártak, és visszajövet a Boros Domokos vendéglőjében szállottak meg, nem vittek-e el egy zsinorozott utazó bundát. Ha tévedésből megtörtént volna, kérem az illetőt szíveskedjék azt vissza adni. *Nagy János*, Székelyudvarhely.

Falun, hol nincs orvos, első segítségül az „Élet könyve“ nélkülözhetetlen. Kapható a „Székely Hírek“ kiadóhivatalában.

Sz: 493—1922.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy Ighin—Ége község korlátlan kimerési joggal bíró korcsma helyisége három egymásután következő évre, vagyis az 1922. évi július hó 1-től kezdődőleg

1922. év június hó 6-án d. u. 2 órakor a község házánál tartandó nyílt árverésen haszonbérbe fog adatni.

Kikiáltási ár 600 Leu. Bánatpénz 10 százalék.

Árverési feltételek a székelydályai körjegyzőnél megtekinthetők, Székelydályán, 1922. május hó 13-án. *Seifer Bernát*, körjegyző.

No. 1435—922.

Pályázati hirdetmény.

A lemondás folytán üresedésbe jött martinusi körjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, a kik ezen állást elnyerni ohajtják, hogy az 1900 évi XX. t.-c. alapján nyert oklevelükkel és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérelmeiket hozzám legkésőbb 1922 június hó 10-éig okvetlenül nyutsák be, mert az elkészen beadott kérelmeket figyelembe venni nem fogom.

Közszolgálatban levők felettes hatóságuk útján pályázhatnak.

Az ezen állással egybekötött javadalmazás a C. D. II. számú Decretumában van megállapítva

Ocland, 1922. május 17.

Macedon Cionca, primpretor

1—3

Férfi, női és gyermekruhákat, végárukat, háziszőtteket, posztókat, fonalakat s minden e szakmába vágó munkákat az összes színekben szakszerűen és olcsón

FEST, TISZTIT SCHMITZ

Odorheiu-Székelyudvarhely, Strada Stefan Cel Mare (Malom-utca) 21. szám alatt.

Postai megbízásokat különös gondossággal eszközöl. — Vidéki képviselőket az egész Székelyföld területére keres és ajánlatokat elfogad.

Sósfürdő. Fernengel Sósfürdője nyitva van a hét péntek, szombat, vasárnap, hétfő és kedd napjain.

Korcsmabérleti hirdetés.

Ége község italméresi és szatócüzletét 1922. július 1-től számítandó három egymás után következő évre 1922. június hó 6-án d. u. 2 órakor Ége község házánál nyilvános szóbeli árverés útján, a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe adja.

Kikiáltási ár 600 leu, melynek 10 százaléka bánatpénzül leteendő.

A további feltételek alólirottánál vagy a körjegyzői irodában Székelydályán megtekinthetők.

Ége, 1922. május 17.

Ferencz József községi bíró.

Eladó egy 10 HP és egy 6 HP álló benzinmotor üzemképes állapotban és egy cserépvetőgép ezer darab lemezzel. Cim: *Dávid Dezső Nou-Secu* (Ujszékely).

Kitünő minőségű faragott épületfák olcsó áron eladók. Értekezhetni a nap bármelyik szakában Orbán Balázs-utca 1/h. sz. a. (A Szöllösi-féle szeszgyár mellett.) 1—3

Csomagoló-papíros

kilószámra és nagyobb mennyiségben olcsón eladó. Cim e lap kiadóhivatalában.

Budapestre megyek, megbízásokat elvállalok június 10-éig. Tudakozodni: *Sikolya fodrásznál.*

Californiai CSEMEGE-CONZER különlegesség

Biztos, csálhatatlan háziszér székrekedés ellen. Nem orvosság, hanem nyálánkat melynek meglepő a hatása. Tisztítja vért, erősít, fiatalít, meghosszabbítja az életet. Megrendelhető a pénz beküldése ellenében negyed kgos adag 1 leu, fél kgos adag 110 leu, egy kgos adag 210 leu bérmentve.

Edelmann Márk, Nagyvárad 10—100 Vámház-u. 53.

No 1093 „Nyugat“ hirdetés.

Eladó cséplő

Egy darab 12 lóerős magánjáró benzinesmotor, egy 800 mm. cséplőgép herefejtővel teljes felszereléssel ellátva üzemképes állapotban szabadkézről eladó. tekezni lehet Odorheiu, Bul. Ferd. (Kossuth-utca) 27. sz. a., a garnitúra megtekinthető. 1—

Női ruhák,

pongyolák, bluzok, női-, férfi-, gyermek fehérneműek, menyasszonyi keblengyék

tavaszi kabátok és kosztümök legkényesebb estélyi és utcai ruhák olcsón, pontosan, a legújabb divat szerint készülnek; átalakításokat lelkiismeretesen végez:

Dolbig Keresztélyné Sz.-udvarhely, Str. Horea. (Kornis utca 14. szám alatt emelet)

Uj gépjavit

műhelyemet megnyitottam. Elvállalok mindenféle gépjavitást, irógépeket és alkatrészöntéseket is eszközölök. Készítek drótkerítéseket, kavicsrostákat, szórórostaszöveteket, ágybetét sodronyokat stb. A n. é. közönség szíves támogatását kérem:

Göboly Sándor géplakatos **Bögöz**, Udvarhelym.

Ön tartozik

a székelység pártoktól független politikai újságára sürgősen előfizetni s azt ismerősei körében terjeszteni. Ezzel minden székely önmagának és az országának tartozik.

Ahol székelyek csak laknak: „Székely Hírek“-et olvasnak! Előfizetés negyedévre csak 12 leu 50 bani. Cim: „Székely Hírek“ Odorheiu-Secu (Székelyudvarhely).